

Bijlage HAVO
2011

tijdvak 1

maatschappijwetenschappen

Bronnenboekje

Opgave 1 Onderwijsvrijheid en onderwijskansen

tekst 1

Tussen dwang en recht

De gemeente Nijmegen wil zwarte en witte scholen mengen. Dit is in strijd met de grondwettelijke vrijheid van onderwijs, zeggen critici.

- 5 De gemeente Nijmegen wil, in samenspraak met de basisscholen zelf, tegen-
gaan dat de stad vol zwarte en witte
basisscholen staat. Die situatie is een
ongewenst bijeffect van de vrijheid van
10 ouders om zelf een school te kiezen
voor hun kinderen. Vooral witte ouders
fietsen graag de halve stad door om
hun kind naar die ene, juiste school te
brengen. Bij de overgebleven scholen
15 blijven kinderen van witte ouders weg
en die scholen worden dan al gauw
alleen nog bevolkt door kinderen van
allochtone ouders.
Daarom heeft de gemeente in samen-
20 spraak met de schoolbesturen besloten

- vanaf het schooljaar 2010/2011 een
centraal aanmeldpunt in te voeren.
Ouders mogen een lijstje opstellen, met
drie tot zes voorkeursscholen. Een
25 centraal aanmeldsysteem bepaalt aan
de hand van een aantal criteria ver-
volgens welke school het wordt. Een
doelstelling van het beleid is een
verdeling per school van 70 procent
30 kansrijke en 30 procent kansarme
kinderen¹⁾.

- Het Nijmeegse beleid is niet in strijd
met de vrijheid van onderwijs, zegt de
gemeente. Immers: uit artikel 23 blijkt
dat ouders de vrijheid hebben om de
35 richting van een school te kiezen – de
levensbeschouwelijke of onderwijs-
kundige grondslag. De vrijheid om een
specifieke school uit te zoeken, staat
40 niet in de wet.

naar: Derk Walters - NRC Handelsblad van 4 april 2009

noot 1 Volgens de definitie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen wordt de categorie (kansarm of kansrijk) bepaald aan de hand van het opleidingsniveau van de ouders, de verzorgers of de voogden.

tekst 2

Artikel 23 van de Grondwet

1. De regering zorgt voor het onderwijs.
2. Iedereen mag onderwijs geven. Maar de overheid houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs en onderwijsgevendend.
3. De overheid zorgt voor openbaar onderwijs. Openbaar onderwijs is voor iedereen. Ook voor mensen met een godsdienst of een bepaalde levensovertuiging. In de wet staat hoe de overheid zorgt voor het openbaar onderwijs.
4. (...)
5. In de wet staan de eisen die de overheid moet stellen aan de kwaliteit van het openbaar onderwijs en het bijzonder onderwijs²⁾. Het bijzonder onderwijs bepaalt zelf hoe het onderwijs eruit ziet.
6. De eisen voor de kwaliteit van het basisonderwijs zijn zo opgeschreven, dat de kwaliteit van het bijzonder en het openbaar onderwijs hetzelfde kan zijn. Het bijzonder onderwijs mag wel zelf bepalen welke boeken en welke andere leermiddelen het gebruikt. Ook mag het bijzonder onderwijs zelf bepalen welke onderwijzers lesgeven.
7. Bijzondere basisscholen krijgen van de overheid evenveel geld als openbare basisscholen. In de wet staat hoeveel geld het bijzonder voortgezet onderwijs van de overheid krijgt.

naar: K. Heij & W. Visser: De Grondwet in eenvoudig Nederlands (2007), pagina 61

noot 2 Bijzondere scholen zijn, in tegenstelling tot openbare scholen, opgericht door particuliere instellingen zoals verenigingen of kerkgenootschappen, maar worden wel bekostigd door de overheid.

tekst 3

Hieronder volgen twee losse fragmenten uit het overleg dat de vaste Tweede Kamercommissie voor Onderwijs Cultuur en Wetenschap op 20 januari en 10 februari 2010 voerde met drie bewindslieden over SEGREGATIE IN HET ONDERWIJS. Daarna volgt de samenvatting van standpunten van partijen uit verschillende politieke stromingen.

FRAGMENT 1

Staatssecretaris Dijkstra:

(...) Inmiddels zijn wij in elf gemeenten met pilots begonnen om na te gaan welke maatregelen werken: de vaste
5 aanmeldmomenten, het werken met dubbele wachtlijsten, voorlichting aan ouders en gemeenten die met scholen afspraken maken over bijvoorbeeld
10 plafonds aan de groei van scholen. Als je verstandig bent, betrek je bij dit schoolspreidingsbeleid ook het huisvestingsbeleid. Dat doet men in Nijmegen (...) In Nijmegen en Deventer
15 vinden de meest vergaande projecten plaats, waarbij men echt de leerlingenstromen naar scholen aan het beïnvloeden is, maar wel binnen de marges van keuzevrijheid voor ouders.

FRAGMENT 2

Staatssecretaris Van Bijsterveldt-

Vliegenthart: (...)

Nee, ik vind het belangrijk dat alle

ouders gebruik kunnen maken van de
25 vrije schoolkeuze (...) Ik geef ook aan dat Nederland het echt niet slecht doet als je de leerprestaties van de Nederlandse allochtone leerlingen in Nederland vergelijkt, bijvoorbeeld via het
30 PISA-onderzoek³⁾, met die bij andere nationaliteiten. Sterker, wij doen het beter dan landen waar sprake is van een vergelijkbare samenstelling van de allochtone bevolking. De instroom-
35 percentages van allochtone leerlingen in het hoger onderwijs zijn de afgelopen jaren spectaculair gestegen (...) Je ziet dat het percentage van de autochtonen steeds meer wordt benaderd (...) Van
40 de inspectie krijgen wij door dat er volgens de inspectienormen heel veel goede zwarte scholen zijn. (...) Anders ontstaat een enorm negatief beeld; wij moeten opletten dat wij het beeld niet
45 cultiveren en juist een witte vlucht veroorzaken (...)

noot 3 Sinds 2000 wordt om de drie jaar in een groot aantal landen een representatieve steekproef getrokken van 4.500 - 10.000 15-jarige scholieren die uitgebreid getoetst worden op hun kennis en vaardigheid op het gebied van moedertaal, wiskunde en natuurwetenschappen.

STANDPUNT A

Gemeenten moeten per wet gedwongen worden om een tweedeling in het onderwijs tegen te gaan. Er moet nog dit jaar een wet komen waardoor gemeenten naar eigen inzicht maatregelen kunnen nemen waar scholen zich niet meer aan kunnen onttrekken. Dan gaat het om dubbele wachtlijsten, een loting- of postcodebeleid, een vast aanmeldpunt en vast aanmeldmoment, zodat alle leerlingen op hetzelfde moment kunnen worden ingeschreven. Op die manier moeten de zwakke leerlingen verdeeld kunnen worden over de scholen.

STANDPUNT B

De regering moet de kwaliteit van de scholen bevorderen, inspelen op initiatieven van onderop door deze te stimuleren en te steunen. Er zijn initiatieven van veel scholen en stichtingen. Dat is een buitengewoon goede zaak. Van wettelijk afgedwongen menging mag echter geen sprake zijn.

STANDPUNT C

Het realiseren van gemengde scholen moet van onderaf komen en de persoonlijke keuzevrijheid van ouders dient gewaarborgd te blijven. Ingrijpen van de overheid werkt averechts.

tekst 4

De scheiding arme en niet-arme leerlingen houdt dit land dom

De oorzaak voor het falen van ‘zwarte’ scholen is niet de kleur, het geloof, de taal of de cultuur van de leerlingen, maar de achterstand en de armoede die dominant zijn op deze scholen. Maar hardnekkig blijven we deze nieuwe scholen voor de armen ‘zwarte’ scholen noemen. Met deze term vegen we de vraag onder het tapijt of een fatsoenlijke maatschappij zich het wel kan veroorloven dat we in de 21ste eeuw scholen voor de armen hebben.

Natuurlijk: bij onderwijssegregatie is er een overlap tussen achterstand en kleur. Nederland heeft een van de meest gesegregeerde schoolsystemen van alle westerse landen: in dit land is 14 procent van de basisschoolleerlingen van niet-westerse afkomst, en op liefst 12 procent van de basisscholen is de meerderheid van de leerlingen van niet-westerse afkomst. In de vier grote steden zit 80 procent van de niet-westerse leerlingen bij elkaar op school. Dat percentage ontstijgt de Verenigde Staten, waar in vergelijkbare steden de helft van een school uit zwarte leerlingen of ‘hispanics’ bestaat.

Maar dat onderscheid in kleur miskent het bestaan van blanke achterstandsleerlingen. Liefst 20 procent van de 1,5 miljoen leerlingen in het Nederlandse basisonderwijs is een achterstandsleerling. Bijna evenveel gekleurd als niet-gekleurd. Uit recent onderzoek blijken de arme blanke leerlingen in Zuid-Limburg net zo gesegregeerd op de basisschool zitten als hun gekleurde lotgenoten in Rotterdam. De middenklasse mijdt ook deze blanke scholen. Uit Engels onderzoek uit 2007 in opdracht van de OESO, blijkt dat Nederland een hogere scheiding van arme en niet-arme leerlingen in het voortgezet onderwijs heeft dan Engeland – toch het klassenland bij uitstek. Deze segregatie heeft uiteindelijk tot gevolg dat maar 5 procent achterstandsleerlingen terechtkomt in hbo of hoger. (...) Mijn ontdekkingsreis door onderwijsland leidde me uiteindelijk naar de Verenigde Staten, het land dat meer dan vijftig jaar wisselende ervaring heeft in de strijd tegen de schoolsegregatie. Ongemerkt is daar de afgelopen acht jaar in rap tempo een nieuwe vorm van kleurenblinde school

integratie ontstaan: men kijkt niet meer
naar ras, maar naar inkomen. Meer dan
60 vier miljoen van de zestig miljoen
Amerikaanse leerlingen gaan naar
'public schools' in steden als New York
en Cambridge, waar een maximum
wordt gesteld aan het aantal achter-
65 standsleerlingen: maximaal 30 tot 40
procent. Uit onderzoek blijkt dat de
prestaties van arme leerlingen vooruit-
gaan en misschien nog wel belang-
rijker: de prestaties van de midden

70 klasseleerlingen lopen geen schade op.
(...)
Welk belang hebben Nederlandse
ouders en hun kinderen uit de midden-
klasse bij een soortgelijk systeem in
Nederland? (...) een land met een
75 onderwijssysteem dat een grote groep
leerlingen niet weet op te leiden voor
een zogenoemde kennismaatschappij
waar een groot tekort is aan goed
gekwificeerd personeel, snijdt zich
80 lelijk in de eigen vingers.

*naar: Anja Vink in NRC Handelsblad van 16 januari 2010 (sterk ingekort)
(Anja Vink is freelance onderwijsjournalist)*

tekst 5

'Ouderinitiatieven zijn een belangrijk middel om scholen mooier te kleuren'

"Dat je kind op een gemengde school
zit, is goed voor het kind zelf, maar ook
voor de ouders en uiteindelijk voor de
samenleving. Daarom zetten vanaf
5 1995 ouders uit het hele land zich in
voor het mengen van scholen. Ze
maken reclame om het naar school
gaan in de eigen buurt te promoten.
Verder lobbyen ze bij politici, woning-
10 corporaties en andere organisaties in
de wijk om met hen samen te werken
aan gemengde scholen in de buurt.
Want bij een gemengde buurt hoort ook
een gemengde school."

15 Aan het woord is Lonneke Sondorp,
directeur en oprichter van de Stichting
Kleurrijke Scholen. Met een start-
subsidie van het ministerie van
Onderwijs richtte Sondorp de Stichting
20 Kleurrijke Scholen op. Deze stichting
zet zich samen met ouders ervoor in
om segregatie in het onderwijs tegen te

gaan en ondersteunt zo'n 100 ouder-
initiatieven gericht op een toename van
25 gemengde scholen.

Bovendien zorgt de stichting ervoor dat
ouders mee kunnen praten over spre-
dingsbeleid en over de manier waarop
in een gemeente aan gemengde
30 scholen wordt gewerkt. De stichting
bestaat nu twee en een half jaar en
vertegenwoordigt al meer dan 100
ouderinitiatieven in tien steden.

"De ouders organiseren voorlichtings-
35 avonden, timmeren aan de kwaliteit van
de school en ze organiseren leuke
evenementen in en om de school."

Sondorp vertelt over het succes van het
lobbywerk door ouders. Hoewel
40 gemeenten en schoolbesturen eerst
nogal terughoudend waren om iets aan
onderwijssegregatie te doen, staan ze
er nu een stuk meer voor open (...)

naar: Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt, 10 juni 2009

Opgave 2 Crisis in krantenland?

tabel 1

Totaal verspreide oplage dagbladen (3e kwartaal 2008)

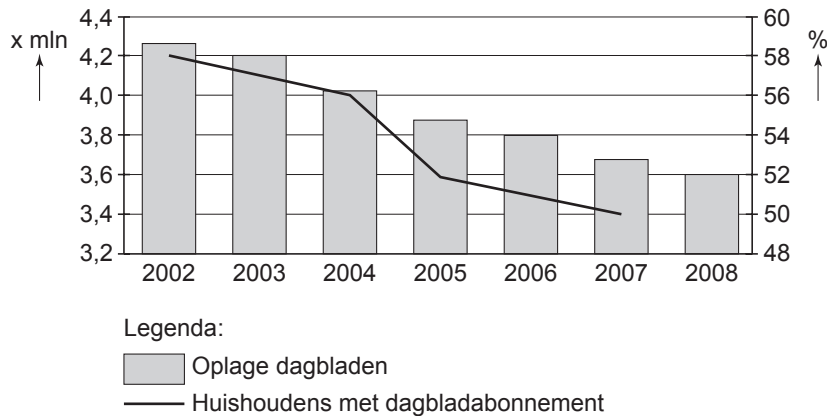
Titels	Oplage 3e kw 2008 bron HOI	Oplage index tov 3e kw 2007
Betaalde dagbladen		
AD	460.288	95,8
Het Financieele Dagblad	63.348	99,3
Nederlands Dagblad	32.128	102,1
NRC Handelsblad	211.317	94,8
NRC.Next	80.413	101,4
Reformatorisch Dagblad	55.592	98,0
De Telegraaf	718.833	97,5
Trouw	103.797	98,5
de Volkskrant	258.569	96,1
Het Parool*	88.356	100,0
Totaal betaalde regionale dagbladen	1.520.448	
Totaal betaalde dagbladen	3.593089	97,6

* Het Parool wordt niet tot de landelijke bladen gerekend

Totaal verspreide oplage dagbladen (3e kwartaal 2008)

Gratis dagbladen		
DAG	355.234	104,1
Dagblad De Pers	301.827	65,5
Metro	487.736	101,8
Splts	362.353	100,7
Totaal gratis dagbladen	1.507.150	91,8
Nederlandse Staatscourant	4.678	90,4
Totaal dagbladen	5.104.917	95,8
Zondagbladen		
De Telegraaf op zondag	674.727	98,1
De Twentsche Courant Tubantia op zondag	46.922	100,8
Totaal zondagbladen	721.649	98,2

grafiek 1

www.hoi-online.nl

tekst 6

“Er zit nauwelijks nog vet op”

Morgen presenteert de commissie-Brinkman haar advies voor versterking van de journalistiek. Wat merken de lezer, luisteraar en kijker van de crisis in deze branche?

5 *De Volkskrant* kijkt dit jaar nog tegen twintig ontslagen aan en het noodlijdende *AD* stuurt 124 van de 421 redacteuren de straat op. Ook *Trouw* 10 ontkomt niet aan bezuinigingen en laat alle mensen met een tijdelijk contract gaan.

De kwaliteitsjournalistiek in de geschreven pers staat al langer 15 structureel onder druk; steeds minder mensen, vooral jongeren, lezen een krant. Teruglopende advertentie-inkomsten en het aanbod van gratis 20 nieuws op internet maken het kranten, maar ook de televisie en radio moeilijk. Niet voor niets gaf minister Plasterk (media) daarom de commissie-Brinkman opdracht om te onderzoeken 25 hoe de media kunnen innoveren en welke maatregelen kunnen helpen een pluriforme pers te behouden.

De economische crisis komt daar nu bovenop. Kwaliteitsmedia moeten goedkoper en door minder mensen worden gemaakt. Wat merkt de lezer, kijker of luisteraar daar uiteindelijk van?

30 Nu al springt in het oog dat journalistieke producten dunner worden, of worden samengevoegd tot goedkopere varianten. “Je moet korten waar het geen pijn doet”, zegt hoofdredacteur Pieter Broertjes van *de Volkskrant*. “Goedkoper produceren scheelt me 35 anderhalf miljoen euro per jaar. Dat doe ik liever dan veertig [redacteuren] ontslaan.” 40

Het aantal geschrapte pagina's in kranten valt nog mee en de minuten 45 nieuws op radio en tv blijven ongeveer hetzelfde, maar hoe nieuws vormgegeven wordt, is aan het veranderen. NOS Nieuws voelt nu geen probleem, omdat het binnen de publieke omroep het hele jaar een vast budget heeft, 50 maar het commerciële RTL Nieuws

draait nu al elke euro om. “We maken
steeds de afweging of ergens een
cameraploeg heen moet, of dat een
interview kan via een telefoon-
55 verbinding. Er zit nauwelijks nog vet
op”, zegt hoofdredacteur Harm
Taselaar.
De inhoudelijke verandering blijkt al
sterk bij de zakelijke nieuwszender

60 BNR Nieuwsradio. Zo is het journalis-
tieke reportageprogramma ‘De Front-
linie’ vervangen door een discussie-
programma met mensen aan de tele-
foon. “De duiding heeft ingeleverd, er is
65 minder journalistiek en meer info-
tainment”, geeft hoofdredacteur Van
Gessel toe. (...)

naar: Trouw, 22 juni 2009

tekst 7

Enkele aanbevelingen van de commissie-Brinkman:

- 1 Een heffing van enkele euro's per jaar op internetabbonementen.
Zo kunnen innovaties van dagbladen gefinancierd worden. Voor de consument wordt het duidelijk dat nieuws en nieuwsgaring niet gratis zijn.
- 2 Programmagegevens moeten openbaar beschikbaar worden, zodat niet alleen omroepen maar ook andere media hier wat mee kunnen doen.
- 3 Versoepeling van de bepalingen rondom persconcentratie.
Dit biedt de mogelijkheid voor dagbladen om de distributie gezamenlijk te regelen.
- 4 Samenwerking tussen dag-, opinie- en nieuwsbladen en de publieke omroep om samen innovaties te bewerkstelligen, zoals gezamenlijke internetdiensten.

naar: www.commissie-brinkman.nl/rapport/de-volgende-editie/

De juiste vraag is: wat is nieuws?

Via internet hebben burgers toegang tot alle informatie die zij wensen om iedere dag zelf hun eigen, persoonlijke krant samen te stellen. Deze toename van het aantal nieuwsbronnen kent echter een keerzijde. Volgens sociologen kan een dergelijke 'Daily Me' een gevaar inhouden voor de democratie, omdat de mens geneigd is slechts het versmalde 'venster' van zijn favoriete nieuws te openen en zich af te sluiten voor andere opinies. Dit kan leiden tot gebrek aan begrip, miscommunicatie en uiteindelijk tot intolerantie.

15 Vergeefs zoeken wij bij 'Brinkman' een pleidooi voor kwaliteitsjournalistiek. Het woord komt in het rapport niet voor. De commissie komt niet verder dan de mening dat de krant "de binding met de lezers kan versterken door bijvoorbeeld binnen bepaalde thema's diensten (symposia, themareizen) en producten (wijn, dvd's) aan te bieden."

25 Wat is nieuws, is de vraag die zich opdringt. De dagbladsector achtte de opkomst van de digitale media zo bedreigend dat men te gemakkelijk is meegegaan in de rage van entertainment, sensatie waardoor veel vertrouwde lezers zijn afgehaakt en nieuwe lezers wegblijven. Aandacht voor het serieuze nieuws is deels al ingewisseld voor kopieergedrag van weetjes die meer met roddels dan met nieuws te maken hebben.

30 De stiekeme zoen van Wesley en Yolante wordt massaal door de media rondgepompt, zowel door de gedrukte, de audiovisuele als de digitale media, en staat ver af van de verantwoordelijke rol die de media in een democratische samenleving moeten spelen.

40 Het is pijnlijk om in het rapport-Brinkman een verwijzing naar de onafhankelijkheid van de journalistiek te moeten missen (...)

45

naar: een artikel door Jan van Groesen namens de Stichting Media-ombudsman Nederland; bron: de Volkskrant, 28 september 2009 (sterk ingekort)

Opgave 3 Nederland tegen terrorisme

tekst 9

Rik Coolsaet: “Plaats terrorisme in perspectief”

In dit sterk ingekorte artikel wordt Rik Coolsaet, docent internationale politiek aan de universiteit van Gent, geïnterviewd door Hans van Scharen.

U schreef dat de impact van het internationaal terrorisme na 9/11 werd overdreven. Ziet u die overdrijving nog steeds?

5 “Jazeker. Er vinden wereldwijd pakweg een paar honderd aanslagen plaats die te maken hebben met internationaal terrorisme. Het is niet juist om internationaal terrorisme te beschouwen als
10 een fundamentele bedreiging voor samenlevingen.”

Sommige politici of opiniemakers zullen vinden dat je met zo’n uitspraak de angst van ‘de mensen’ bagatelliseert¹⁾.

15 “Nee, ik zeg alleen dat de angst niet in overeenstemming is met de werkelijkheid. Ik wil deze angst niet bagatelliseren. Want dat de angst bestaat en reëel is, is precies de reden waarom ik erover schrijf. De vraag is hoe je die angst beantwoordt: neem je een heleboel maatregelen of probeer je de angst van mensen te relativeren door middel
20 van rationele argumenten? Die laatste weg is sinds 2001 de mijne: plaats terrorisme in perspectief, opdat mensen minder bang zijn. Plaats de spiegel van de werkelijkheid tegenover de angst.
(...)

30 En als je bijvoorbeeld kijkt naar het laatste rapport over terrorisme in de EU van Europol, met het overzicht van 2007, dan zie je dat het aantal aanslagen in Europa wel is verhoogd ten opzichte van 2006. Maar ruim negentig procent van de aanslagen bestaat uit heel kleinschalige acties als brandstichtingen van de Baskische ETA²⁾.
35

Het heeft dus niets te maken met
40 catastrofaal terrorisme door jihadi’s³⁾. Wat we moeten doen is het terrorisme in perspectief plaatsen en het plaatsen naast andere risico’s die het leven kent.”

Uit dat Europol-rapport blijkt ook dat van de honderden aanslagen in 2007 er slechts vier gerelateerd zijn aan ‘islamisme’.

45 “Maar de publieke opinie associeert terrorisme nog steeds met moslims. Dit beeld komt dus niet overeen met de cijfers.

Aan de andere kant wil dat niet zeggen dat sommige moslimextremisten niet uit
50 zijn op zo grootschalig mogelijke terreurdaden. Daarvoor moet je inlichtingen- en politiediensten de mogelijkheid geven om die te verhinderen. Waar ze tot nu toe goed in geslaagd zijn in Nederland en België.
60 Maar nogmaals, het is geen kwestie van onderschatten, maar ook niet van overschatten.”

Deskundigen vrezen een selffulfilling prophecy: als je je beleid te veel richt op één specifieke groep – lees moslims – dan loop je het risico het tegenovergestelde te bereiken van wat je wil, dus verdere radicalisering van individuen of kleine groepen.

70 “Pure repressie werkt contraproductief. Het gevolg is dat je de samenleving opsplijt in moslims en niet-moslims, precies zoals de neoradicalen willen.
75 Linkse, rechtse of islamitische haatzaaiers moeten op dezelfde manier worden bestreden.” (...)

[Een groep deskundigen] zegt dat het altijd individuen in een groep zijn, die ervoor zorgen dat radicalisme doorschiet naar geweld.

80 “Ja, religie of ideologie worden gebruikt om terreurdaden te rechtvaardigen, maar zijn op zichzelf niet de bron ervan.
85 Bij alle mensen die radicaliseren – religieus of politiek – zie je hetzelfde vertrekpunt: een gevoel dat een relatief grote groep onrechtvaardig behandeld wordt. Een heel kleine groep gaat
90 proberen om via terreur iets aan die ongelijkheid te doen.” Rik Coolsaet verwijst naar de zeer recente conclusies van de Nederlandse geheime dienst, de
95 AIVD, die jarenlang twintig jihadisten volgde, die de strijd nu hebben opgegeven. “Dat komt niet door de dure overheidsprogramma’s tegen radicalisering, integendeel. Wel omdat ze nu een job hebben, een huwelijk of
100 kinderen.”

In Nederland zie je, als je dat vergelijkt met België, aan de lopende band vrijspraken. Blijkbaar is de rechterlijke macht lang niet altijd overtuigd van het feit dat er strafrechtelijke overtredingen worden gepleegd door radicale moslims.

105 “Ik zie dat het aantal vrijspraken in België relatief klein is. De verdachten die naar een rechtbank worden door-
110 gestuurd, worden op basis van het politiedossier ook bijna allemaal veroordeeld. In Nederland, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië is dat niet
115 het geval. Verdachten komen daar in meerderheid vrij omdat er niets straf-

baars kan worden bewezen. (...) In België is de tenlastelegging veel strakker en duidelijker omschreven, op basis van de vraag of een verdachte nu wel of niet een misdrijf heeft gepleegd. In de Hofstadzaak werden verdachten en getuigen uitvoerig ondervraagd door de rechter over de rol van de islam. In België was dat nooit het geval bij terrorismeprocessen. De politiek-ideologische en religieuze kant van de zaak heeft bij terrorismeprocessen in België nooit zo’n rol gespeeld als in Nederland.”

Tot slot. U schreef eerder dat we niet op de goede weg zijn als het gaat om de bestrijding van terrorisme. Hoe staan we er nu voor?

135 “Wat er verandert, is dat men niet langer vermijdt om over de grondoorzaken van terrorisme te spreken, ook niet in de Verenigde Staten. Ook daar beseft men dat het terrorismeverhaal niet eindigt door de kopstukken van een terroristisch netwerk gevangen te nemen. Men beseft daar nu langzamerhand ook dat je terrorisme alleen kunt overwinnen via een gemeenschap.
140 De handreiking⁴⁾ die de Amerikanen nu doen naar de moslimgemeenschap, toont aan dat men leert van de tot onvoldoende resultaten leidende repressieve aanpak van de laatste jaren. Als
145 terrorisme mede voortvloeit uit een gevoel van onrechtvaardigheid, dan moet je ook iets doen aan de onrechtvaardigheid waaraan die kleine groep extremisten zijn hele verhaal ophangt.”

bron: naar Crimelink, 16 juni 2008 (en Knack, april 2010)

Crimelink is een tijdschrift en een website over criminaliteit en veiligheid.

Knack is een Belgisch actualiteitenmagazine, opinetijdschrift en weekblad.

noot 1 bagatelliseren = als onbelangrijk voorstellen

noot 2 ETA: een terroristische organisatie die aanslagen pleegt in de hoop dat de Spaanse regering een onafhankelijk Baskenland zal erkennen.

noot 3 jihadi: deze term verwijst meestal naar iemand die zich bezighoudt met islamitisch terrorisme.

noot 4 Deze handreiking slaat op het nieuwe beleid van president Obama.